

З КРИНИЦІ
НАРОДНОЇ

Багато українських письменників були не тільки пристрасними шанувальниками усної народної творчості, зокрема, пісні, а й її неотомними збирачами. У 70-х рр. видаєнництво «Музична Україна» видало кілька фолклорних збірок пісень в записах Ю. Федоркевича, І. Франка, Лесі Українки і інших, в тому числі книгу пісень Руданського. До тієї збірки увійшли матеріали трьох рукописних збирників пісенного фольклору, зібраних поетом, який під час друкувалися до складу збірки обравованості С. Руданського.

Пісні були класифіковані за окремими родзинками (обрядові, побутові т. ін.), частини з них були безпосередньо записані а усті.

Збірник має велике значення і для фольклористів, і для історії літератури. Різноманітність тематики, багатоваріантність творів, либко демократичність їх спримання — є визначальні примітки цієї книги.

Синівська любов до рідної землі, мотиви боротьби проти псевдії чи чужих повелювачів, різноманітності переверстів — ці теми основні у народній творчості, яку збирала С. Руданська.

Взти б. для прикладу хоча б дві пісні — «Перебініс» і «Кармалюка». Відомо, що Максим Кривонос («народний звіл» Переображені), і Кармалюк — обидва подоляни земляки поета, очолювали тоді повстансько-селянські рухи. Цікаво, на прикладі останньої пісні простежити, як вона, незважаючи на ідеїність, різиться сюжетом і текстуально (при певній, в першій частині, спільноті тексту) від свого варіанта, нині напопулярнішого «За Сибіром сонце с'йтить».

Це ж саме можна сказати, пріміром, і про пісню «Ой за гаєм, гаєм» та її подільський варіант, у якому є не-величкими додатками. Друга пісня в збірнику С. Руданського «Ой за гаєм, гаєм» — тематично зосереджена, хоча й має в своїй структурі один «куплет», наявний в обох попередніх піснях.

Наведемо наміць навіть відбікові взти приклади засвідчуєт, яким багатим матеріалом для дослідників є ця збірка С. Руданського, і водночас, яким глибоким впливом мала народна пісенність на «великій поетичній традиції» (за висловом І. Франка).

На відміну від пісні «Гаєм» пісня «Кармалюк» є дослідникам для дослідників, і ця збірка С. Руданського, і водночас, яким глибоким впливом мала народна пісенність на «великій поетичній традиції» (за висловом І. Франка).

Федір СТЕПАНОВ

КРИМСЬКІ КАРАЇМИ

Автор історико-етнографічного дослідження Юрій Олек-сандрович Полканов — доктор геологічно-мінералогічних наук, завідувачем відділу кримського Інституту мінеральних ресурсів. В Криму і далеко за його межами широко відома громадська діяльність, звернення і відродження кримської культури.

Кримські караїми-турки (караїм) — один з національних народів. На історичній батьківщині в Криму зараз їх трохи більше, як 8000 чоловік (до революції було близько 5 тисяч).

У минулому караїми жили переважно в горах і передгір'ях Криму, в окрузі фортеці Кирк-Ер (Кале, Джукфат-Кале). В 1246 р. частину кримських караїмів потрапила на Захід України (Луцьк, Галич) на запрошення князя Данила Галицького, який надав йм землю і пільги, а в 1398 р.

— в Литву з величкою князем Вітовтом, де охороняли князівський замок і кордони Литовської держави. У наш час, кримські караїми проживають також у Києві, Одесі, Москві і деяких інших великих містах, у Польщі і Франції. Кількість кримських караїмів катастрофічно скорочується. У 1989 р. у колишньому Союзі зареєстровано 2803 караїми, що приблизна п'ять разів менше, ніж да-

в хіню мову — до кипчакської групи тюркських мов. Спорідненою мовою: кримськотарська, кумиська і карачаєвсько-балкарська.

Матеріальна культура і побут караїмів — кримських караїмів — караїм. За однією з версій слово караїм — «релігійний термін» — походить від арабсько-тюркської основи і означає «чинаючий», «наносячий Святої Писемності». За іншими поясненнями, слово караїм — «член храму», «член церкви», «член сім'ї священика».

Караїми — аборигени Криму — сформувалися в результаті змішування прадавнього населення півострова (за даними різних учених — таврів-кімеріїв, аланів, сарматів) з тюркськими племенами (гунів, хазар та ін.).

Караїми — тюркські «мена» (ким) — входят у назви багатьох тюркських племен і народів (карахазари, караачи та ін.).

Спільні релігії, мови,

і зміїв, допомогли

кримським караїмам протягом століть зберігати у місцях

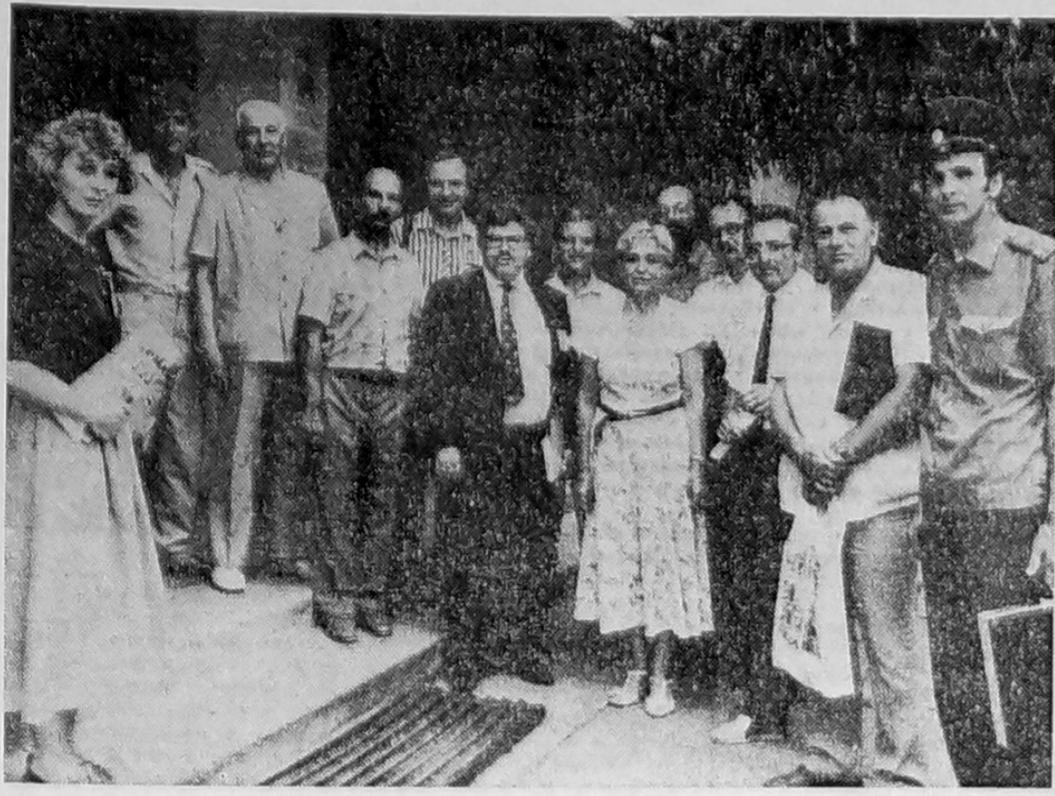
їх проживання

одиницю, які політично

залишилися

загальними

з

У НАС В ГОСТЯХ

Минулого вівторка до нашої редакції завітали позажіні гости: посолінний радник Посла Сполучених Штатів Америки джон Степанчук та його помічник пан Віктор Дченко. Вони приїхали на курорт кримськотатарського народу, а заодно вирішили зустрітися з представниками українських громадських організацій Криму.

Обидва гости — громадці США — українського походження, вільно водяться українською мовою. Отож розмова за чашкою кави одразу набрала сердечного характеру. Гості циклили те, як жива українська промада Криму, чи допомагають владні структури Криму вирішувати питання за-

довлення національних прав українців, як політична ситуація на півострові.

А гості, в свою чергу, мали чудову нагоду почути з перших уст інформацію про зовнішню політику США, пропоновану офіційними американськими кілами до української діяльності. Було зазначено, що розбудова Української держави відбувається нелегко, є певні сили, які намагаються загальмувати ці процеси. Але підтримка світової громадськості, добропізнання позицій США спонулюють українців на дію до добреї перетворення.

У зустрічі взяли участь представники редакції «Кримської світлиці», Всекримського това-

рства «Просвіта», Кримської організації Спілки офіцерів України, Всекримського тючариства вчених «Крим з Україною», сімферопольської організації Руху Товариства колишніх репресованих, бізнесменів, журналістів кримських та всесуїнських засобів масової інформації.

Олесь ГОРІШНІЙ.

* * *

На зустрічі співробітники посольства США з групою представників української промади Криму перед початком розмов біля редакції «Кримської світлиці».

Фото Константина Дудченка.

Українці у світі

НА СКАНДІНАВСЬКИХ ШИРОТАХ

Про наших співвітчизників у Швеції розповів в інтерв'ю кореспондентові «ЛУ» голова українського культурного товариства в місті Мальмо Григорій ГОРНІЙ.

Українсько-шведські зв'язки слагають свій давнину — ще часів Ярослава Мудрого, власне Київської Русі, які могуть відноситися до складу держави. Поріш ж емігратів в повному значенні цього слова з'явився у Швеції після II поразки у війні з Росією, коли стратегічний план гетьмана Івана Мазепи про відновлення української державності не здійснився. Нинішня українсько-шведська діаспора складається переважно з представників північної еміграції та їхніх дітей, онуків рідної мови, приступаючи до любові до української культури. Поки що деякі наші вчені-ентузіасти їдуть до школ, де навчаються наші діти, і діаци на тиждень вкладають для них українську мову і історію.

Е у нас православні і греко-католики. Але Бог — один, і він усіх нас об'єднує. Своїх священиків ми не маємо. Вони приїжджають на службу з Німеччини, з Гамбурга. Одного разу приїде православний, іншого греко-католик. І всі ми збираємося разом. Є різні віросповідання, але ми, українці, — одні. І ми не повинні бути до того, щоб поміж нами були спарки. Православні священиків отець Матвієнко, греко-католицьких священиків із іспанцем, але знає українську мову і веде нею службу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі для балаків. Ми вчиняємо на рік збиравсямо всі. Колишнього року святкуємо ювілей Тараса Шевченка. Різдво, Великдень, інші вічні події в історії нашого народу.

Наши зібрання — то не просто зустрічі